

שנאמר (ישעיה מח) אני ה' אלהיך מלמדך להועיל מדריכך בדרך תלך.

אף כאן לא תחמד, לא מפסיק טעם כלל. ואם תאמר, אפילו חמוד של התורה אסור, כיון שלא מפסיק הטעם? בא וראה, בכלם עשתה התורה כלל, וכנה עשתה פרט. בית רעף שדהו ועבדו וגו', בכל דברי העולם. אבל התורה היא תמיד חומדים אותה, שעשועים, גנוי חיים, ארף הימים, בעולם הזה ובעולם הבא. עשר האמירות הללו של התורה הן כלל של כל מצוות התורה, כלל של מעלה ושל מטה, כלל של כל עשר האמירות של בראשית. אלה נחקקו על לוחות אבנים, וכל הגנוים שהיו בהם נראו לעיני כל, לדעת ולהסתכל בסוד של תרי"ג המצוות של התורה שפלולים בהם, הכל נראה לעינים, הכל הוא בתבונה, להתבונן בלב של כל ישראל, והכל היה מאיר לעיניהם.

באותה שעה כל סודות התורה וכל הסודות העליונים והתחתונים לא זזו מהם, משום שהיו רואים עין בעין את זיו כבוד רבונם - מה שלא היה כמו אותו היום מיום שנברא העולם, שהקדוש ברוך הוא התגלה בכבודו על הר סיני.

ואם תאמר, הרי שנינו שראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל הנביא, יכול כמו אותו יום שעמדו ישראל על הר סיני? לא כן! משום שאותו היום שעמדו ישראל על הר סיני, עברה מהם הזהמה, וכל הגופים היו מצחצחים כצחצוח של מלאכים עליונים כשמתלבשים בלבושים מצחצחים לעשות את שליחות רבונם.

דאת אמר, (ישעיה מח) אני יי' אלהיך מלמדך להועיל מדריכך בדרך תלך.

אוף הכי, (שמות כ) לא תחמד, לא פסיק טעמא כלל. ואי תימא, אפילו חמודא דאורייתא אסור, כיון דלא פסקא. תא חזי, בכלהו עבדת אורייתא כלל, ובהאי עבדת פרט. בית רעף שדהו ועבדו וגו', בכל מיילי דעלמא. אבל אורייתא, איהי חמודת תדיר, שעשועים, גנוי דחיי, ארפא דיומין, בעלמא דין ובעלמא דאתי.

הני עשר אמירן דאורייתא, אינון כללא דכל פקודי אורייתא, כללא דעילא ותתא, כללא דכל עשר אמירן דבראשית. אלין אתחקקו על לוחי אבנין, וכל גנזין דהו ביה, אתחזון לעיניהון דכלא, למנדע ולאסתכלא ברזא דתרי"ג פקודין דאורייתא דכלילן ביה, כלא אתחזי לעינין, כלא איהו בסכלתנו, לאסתכלא בלבא דישראל פלהו, וכלא הוה נהיר לעיניהו.

בההוא שעתא, כל רזין דאורייתא, וכל רזין עלאין ותתאין, לא אעדי מינייהו.

בגין דהו (דף צ"ג ע"א) חמאן עינא בעינא, זיו יקרא דמריהון, מה דלא הוה פההוא יומא, מיומא דאתברי עלמא, דקודשא בריך הוא אתגלי ביקריה על טורא דסיני.

ואי תימא, הא תנינן דחמאת שפחה על הים, מה דלא חמא יחזקאל נביאה, יכול פההוא יומא דקאימו ישראל על טורא דסיני.

לאו הכי. בגין דההוא יומא דקאימו ישראל על טורא דסיני, אעבר זזהמא מנייהו, וכל גופין הו מצחצחון, כצחצוח דמלאכין עלאין, פד מתלבשן בלבושי מצחצחון, למעבד שליחותא דמריהון.

וְבַהֲהוּא מַלְבוֹשׂא מְצַחֲצָחא, עֲאֵלִין לְאִשָּׁא,
וְלֹא דַחְלִין. פְּגוּוֹנָא דֵההוּא מְלֹאֲכֵא
דְמָנוּחַ, פִּד אֲתַחֲזִי לִיָּה, וְעֵאל בְּשִׁלְהוּבֵא,
וְסָלִיק לְשִׁמְיָא, דְכִתִּיב, (שופטים יג) וַיַּעַל מִלֶּאֶף יְיָ
בְלֵהב הַמְזֻבַּח. וְכֵד אַעֲבֵר מִיַּנְיֵהוּ הֵהוּא
זוֹהֵמָא, אֲשִׁתְּאֵרוּ יִשְׂרָאֵל גּוֹפִין מְצוּחֲצָחִין
בְּלֹא טְנוּפֵא כְּלָל, וְנִשְׁמָתִין לְגוּ פְזוּהֵרָא
דְרָקִיעָא, לְקַבְּלָא נְהוּרָא.

הָבִי הוּוּ יִשְׂרָאֵל, דֵּהוּוּ חֲמָאן וּמְסַתְּפִלָּן גּוּ
יִקְרָא דְמַרְיָהוּן, מַה דְלֹא הוּוּ הָכִי עַל
יִמָּא, דְלֹא אֲתַעֲבֵר זוֹהֵמָא מִיַּנְיֵהוּ בְּהֵהוּא
זְמָנָא. וְהֵכָא בְּסִינֵי דְפִסְקָא זוֹהֵמָא מְגוּפֵא,
אַפִּילוּ עוֹבְרִין דְבִמְעֵי אֲמָן, הוּוּ חֲמָאן
וּמְסַתְּפִלָּן בִּיקְרָא דְמַרְיָהוּן. וְכִלְהוּ קַבִּילוּ כָּל
חַד וְחַד, פְּדָקָא חֲזִי לִיָּה.

וְהֵהוּא יוֹמָא, הָוָה חֲדוּהָ קָמִי קְדָשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, יִתִּיר מִיוֹמָא דְאַתְבָּרִי עֲלֵמָא,
בְּגִין דִּיוֹמָא דְאַתְבָּרִי עֲלֵמָא, לֹא הָוָה בְּקִיּוֹמָא,
עַד דְקַבִּילוּ יִשְׂרָאֵל אוֹרִייתָא, דְכִתִּיב (ירמיה לג)
אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה חֲקוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ
לֹא שָׁמַתִּי.

בֵּינָן דְקַבִּילוּ יִשְׂרָאֵל אוֹרִייתָא עַל טוּרָא דְסִינַי,
כְּדִין אֲתַבְּסָם עֲלֵמָא, וְאַתְקִימוּ שְׁמִיָּא
וְאַרְעָא, וְאַשְׁתַּמּוּדַע קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֵילָא
וְתַמָּא, וְאַסְתַּלַּק בִּיקְרִיָּה עַל כְּלָא. וְעַל הֵהוּא
יוֹמָא כְּתִיב (תהלים צג) יְיָ מָלַךְ גְּאוֹת לְבַשׁ לְבַשׁ
יְיָ עַז הַתְּאֲזֵר. וְאִין עַז, אֲלֵא תוֹרָה. שְׁנַאֲמַר
(תהלים כט) יְיָ עַז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ
בְּשָׁלוֹם. בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

פְּרִשְׁתָּ מִשְׁפָּטִים

פְּתַח ר' שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (שמות כא) וְאֵלֶּה

וּבִאֲתוּ מִלְבוּשׂ מְצַחֲצָח נְכַנְסִים
לְאִשׁ וְלֹא פּוֹחֲדִים. כְּמוֹ אוֹתוּ
הַמְּלֹאֲךָ שֶׁל מְנוּחַ, כְּשֶׁנֶּרְאָה לוֹ
וְנִכְנַס בְּשִׁלְהֵבַת וְעָלָה לְשָׁמַיִם,
שְׁכָתוּב (שופטים יג) וַיַּעַל מִלֶּאֶף ה'
בְּלֵהב הַמְזֻבַּח. וְכִשְׁעֲבָרָה מֵהֶם
אוֹתָהּ זֶהֱמָה, נִשְׁאָרוּ יִשְׂרָאֵל
גּוֹפִים מְצַחֲצָחִים בְּלֵי טְנוּפֵא כְּלָל,
וְהִנְשָׁמוֹת בְּפָנִים פְּזוּהָר הַרְקִיעַ
לְקַבֵּל אֶת הָאוֹר.

כִּךְ הָיוּ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהָיוּ רוֹאִים
וּמְסַתְּפִלִים לְתוֹךְ כְּבוֹד רְבוּנָם, מַה
שֶׁלֹּא הָיָה כִּף עַל הַיָּם, שֶׁלֹּא עֲבָרָה
מֵהֶם הַזֶּהֱמָה בְּאוֹתוֹ זְמַן. וְכֵאֵן
בְּסִינַי, שֶׁפִּסְקָה הַזֶּהֱמָה מִן הַגּוֹף,
אַפְלוּ עֲבָרִים בְּמַעֲי אֲמוּתֵיהֶם הָיוּ
רוֹאִים וּמְסַתְּפִלִים בְּכְבוֹד רְבוּנָם,
וְכֹלָם קַבְּלוּ כָּל אֶחָד וְאֶחָד פְּרָאוּי
לוֹ.

וְאוֹתוֹ יוֹם הָיְתָה שְׁמַחָה לְפָנֵי
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹתֵר מִן הַיּוֹם
שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם, מִשּׁוּם שֶׁהָיוּ
שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם לֹא הָיָה בְּקִיּוּם עַד
שֶׁקַּבְּלוּ יִשְׂרָאֵל תּוֹרָה, שְׁכָתוּב
(ירמיה לג) אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה
חֲקוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שָׁמַתִּי.

בֵּינָן שֶׁקַּבְּלוּ יִשְׂרָאֵל תּוֹרָה עַל הַר
סִינַי, אִזּוֹ הַתְּבַשֵּׁם הָעוֹלָם,
וְהַתְּקַמּוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ, וְנוֹדַע
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְעַלָּה וּמְטָה,
וְהַתְּעַלָּה בְּכְבוֹדוֹ עַל הַכּל. וְעַל
אוֹתוֹ יוֹם כְּתוּב, (תהלים צג) ה' מָלַךְ
גְּאוֹת לְבַשׁ לְבַשׁ ה' עַז הַתְּאֲזֵר.
וְאִין עַז אֲלֵא תּוֹרָה, שְׁנַאֲמַר (שם
כט) ה' עַז לְעַמּוֹ יִתֵּן ה' יְבָרֵךְ אֶת
עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם. בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן
וְאָמֵן.

פְּרִשְׁתָּ מִשְׁפָּטִים

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, וְאֵלֶּה
הַמְּשַׁפָּטִים אֲשֶׁר תִּשִּׂים לְפָנֵיהֶם.

תְּרַגְּוּם: וְאֵלִין דִּינְיָא דִּי תִסְדֵּר

הַמְּשַׁפָּטִים אֲשֶׁר תִּשִּׂים לְפָנֵיהֶם, תְּרַגְּוּם, וְאֵלִין דִּינְיָא דִּתְסִדֵּר